

Gaujas NP retie un īpaši aizsargājami biotopi un sugas

1. tabula				
Biotopi				
Npk.	Biotops (pēc MK noteikumiem Nr.421)	Atbilstošais NATURA 2000 kods	Apdraudoši faktori	Rekomendējamie aizsardzības pasākumi
1	1.4. Ozolu, liepu, kļavu un gobu meži gravās un upju ieleju nogāzēs, kuru slīpums pārsniedz 45 grādu leņķi	9160 Ozolu meži 9180* Nogāžu un gravu meži	augšnes noskalošana, nogrūvumi; atkritumu izgāzšana, mikroklimata izmaiņas, blakus esošo teritoriju apsaimniekošanas rezultātā (gravas augšmalas kants, nogāze zem biotopa); saimnieciskā darbība	neveikt saimniecisko darbību (tai skaitā, neizvēkt liela izmēra kritālas), nogāzēs nepieļaut tūristu staigāšanu ārpus īpaši šim nolūkam ierīkotām takām, nepieļaut atkritumu izgāzšanu gravās; ja mežs nav lielā platībā, ieteicams atstāt neapsaimniekotus arī
2	1.7.Lapkoku slapjie meži ar attālvārpu grīsi <i>Carex remota</i>	91E0* Pārmitri platlapju meži	mežu izciršana, dabīgā hidroloģiskā režīma izmaiņas	neveikt nekādus pasākumus, kas izmainītu hidroloģisko režīmu biotopā; noskaidrot izplatību Gaujas NP teritorijā
3	1.8. Priežu meži ar asinssārto gandreni <i>Geranium sanguineum</i>	9010* Boreālie meži	mežu izciršana, iespējams arī aizaugšana, mežmalu nomīdīšana	pārbaudīt sastopamību Gaujas NP teritorijā
4	1.9. Priežu meži ar meža silpurenī <i>Pulsatilla patens</i>	9010* Boreālie meži	mežu izciršana, pameža aizaugums - noēnojuma pastiprināšanās, ziedu plūkšana, izrakšana	noskaidrot izplatību Gaujas NP teritorijā; neveikt apsaimniekošanu, izņemot, gadījumus, ja pamežā parādās pārāk blīvas eglīšu audzes, ieteicams jaunus kociņus izcirst, lai nodrošinātu saules gaismu un imitētu dabīgos traucējumus priežu mežā
5	1.10. Primārie meži (mežs, kas izveidojies dabiskā veidā pēc augšnes izveidošanās un kurā nav notikusi mežsaimnieciskā darbība) upju meandru lokos	9030* Primārie meži upju meandru lokos	mežu izciršana	noskaidrot izplatību Gaujas NP teritorijā
6	2.1. Ar kaļķi bagāti (kalcifili) avoksnāji	7220* Avoti, kas veido avotkaļķus	hidroloģiskā režīma izmaiņas, nobradāšana populāros tūrisma objektos (p: Dāvida avotos un Lībānu - Jaunzemju saldūdens kaļķieža atradnēs), atsevišķos gadījumos arī pārlika krūmu ieviešanās	populāros dabas objektos veidot laipas, lai neiznīcinātu aizsargājamo biotopu; neveikt darbības tieši apkārtnē, kas ietekmētu hidroloģisko režīmu - mežu izciršana, izņemot gadījumus, ja krūmi sāk pārņemt visu platību un dominēt, ieteicams tos izcirst
7	2.2. Ar kaļķi nabadzīgi (oligotrofi) avoksnāji	7160 Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi	saimnieciskā darbība avoksnājā un tam piegulošajā mežā vismaz 20 -40 m platā joslā, hidroloģiskā režīma izmaiņas apvidū, kas ietekmē pazemes ūdeņu kustību un krājumus	neveikt nekādus apsaimniekošanas pasākumus vismaz 20-40 m platā joslā ap avota izplūdes vietu un tā veidoto strautiņu, ieteicams saglabāt visas liela diametra koksnes atliekas; neveikt darbības, kas apdraudētu vai iznīcinātu hidroloģisko režīmu biotopā
8	3.3. Kailās pļavauzītes <i>Helictotrichon pratense</i> pļavas		pļavu nepļaušana, uzāršana, aizaugšana, degradācija, mēslošana, piesēšana	nodrošināt regulāru apsaimniekošanu (vēlams ganīšanu un/ vai pļaušanu)
9	3.5. Meža (parkveida) pļavas		pļavu nepļaušana, uzāršana, aizaugšana, rekreācijas izraisīta no nomīdīšana, mēslošana	izveidot mikroliegumus, izņemot valsts meža zemēs dabas lieguma un rezervāta zonās, nodrošināt regulāru apsaimniekošanu (pļaušana un/ vai ganīšanu), noteikti izkopjot arī starp kokiem un neļaujot ieviesties krūmiem
10	3.10. Stāvās vilkakūlas <i>Nardus stricta</i> pļavas	6230* Sugām bagātas vilkakūlas pļavas smilšainās augsnēs	pļavu nepļaušana, uzāršana, aizaugšana, mēslošana, piesēšana	izveidot mikroliegumus, izņemot valsts meža zemēs dabas lieguma un rezervāta zonās, nodrošināt regulāru apsaimniekošanu (prioritāri ganīšanu)
11	3.13. Zilganās molīnijas <i>Molinia caerulea</i> pļavas	6410 Molīnijas pļavas uz kaļķainām, kūdrainām vai mālainām augsnēm	pļavu nepļaušana, uzāršana, aizaugšana, meliorācija	nodrošināt regulāru apsaimniekošanu (pļaušana un/ vai ganīšanu)
12	4.1. Akmeņaina grunts ezeros		akmeņu savākšana, ierīkojot pludmales un laivu piestātnes; ezeru eitrofikācijas rezultātā palielinās nogulumu slānis un akmeņus apsedz dūņas un seklākajās vietās akmeņi "ieaug" zālē	noskaidrot izplatību Gaujas NP teritorijā, neierīkot jaunas pludmales Ungura ezerā; veidojot pludmales un laivu piestātnes vietās ar akmeņainu grunti, nelasīt ārā akmeņus
13	4.2. Augu sabiedrības ar Dortmana lobēliju <i>Lobelia dortmanna</i> un ezereņem <i>Isöetes</i>	3130 Oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās	ezeru dabīgā un antropogēnā eitrofikācija piesārņojuma dēļ (aizaugšana un dūņu uzkrāšanās), augteņu izbradāšana	Plaužu un Driškina ezeros ezerā nav pieļaujama organizēta atpūta to teritorijās, Ungura ezerā izdalāmas atsevišķas aizsardzības joslas un nosakāms un kontrolējams pieļaujama atpūtnieku skaits, nepieciešami individuālie dabas aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi
14	4.3. Distrofī ūdeņi	3160 Distrofī ezeri	apkārtējo mežu vai purvu nosusināšana	zveidot mikroliegumus, izņemot valsts meža zemēs dabas lieguma un rezervāta zonās, neveikt kailcirtes ezeru pamatbaseinā, neveikt meliorācijas darbus apkārtējā mežā vai purvā; Auciema dzelzes būtu ieteicams pievienot Gulbjusalas purva dabas lieguma teritorijai
15	4.6. Ezereņu audzes ezeros	3130 Oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās	ezeru dabīgā un antropogēnā eitrofikācija piesārņojuma dēļ, ar to sistītā aizaugšana un dūņu uzkrāšanās; neatīrītu notekūdeņu ieplūde ezeros, pārmērīga purvu ūdeņu ieplūde ezeros un to izraisīta distrofikācija, augu mehāniska iznīcināšana, tos nobradājot	Plaužu, Ungura un Driškina ezeros sekot biotopa stāvoklim. Driškina, Plaužu un Ungura ezeros novērtēt rekreācijas un pārpurvošanās ietekmi; nosakāms un kontrolējams pieļaujama atpūtnieku skaits; Plaužu un Driškina ezeros nav pieļaujama masveida organizē
16	4.7. Ežgalvīšu <i>Sparganium</i> audzes ezeros	3130 Oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās	ezeru eitrofikācija to piesārņojuma dēļ (aizaugšana un dūņu veidošanās)	Driškinā sekot biotopa stāvoklim rekreācijas un pārpurvošanās ietekmei, nav pieļaujama masveida organizēta atpūta ezera teritorijā un vajadzības gadījumā ierobežojams arī individuālo atpūtnieku skaits, nav pieļaujama kailcirtes ezera pamatbaseinā.
17	4.8. Grantaina grunts ezeros		ezeru eitrofikācija to piesārņojuma dēļ, ar to saistītā aizaugšana un dūņu uzkrāšanās	noskaidrot sastopamību Gaujas NP teritorijā
18	4.9. Mezotrofi ūdeņi	3140 Mezotrofās ūdenstilpes ar bentisku mieturalģu augāju	ļoti rets tips Gaujas NP, iespējams - ūdenslīmeņa svārstības	nepieciešams kontrolēt Pūricu ezera ekoloģisko stāvokli un ūdenslīmeni tajā; ieteicams regulēt virsūdens ūdensaugu izplatību
19	4.11. Neaizaudzis plašs ezera liedags		ezeru eitrofikācija to piesārņojuma dēļ (aizaugšana un dūņu veidošanās)	apsēkot Gnp teritoriju, lai noskaidrotu vai šāda tipa dabisks biotops sastopams Gaujas NP ezeros

1. tabula		Biotopi		
Npk.	Biotops (pēc MK noteikumiem Nr.421)	Atbilstošais NATURA 2000 kods	Apdraudoši faktori	Rekomendējamie aizsardzības pasākumi
20	4.12. Pamīšziedu daudzlapas <i>Myriophyllum alterniflorum</i> audzes ezeros	3130 Oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās	biotops iespējams izzudis (ezeru eitrofikācija to piesārņojuma dēļ)	vēlams veikt Auciema ezera detalizētu floras un biotopu izpēti; veikt detalizētu Kaņepu, Lielā Lazdiņa ezeru veģetācijas izpēti
21	4.15. Semidistrofi (oligodistrofi) ūdeņi	3130 Oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās	antropogēnais piesārņojums, ezera eitrofikācija, Ungura ezerā - ieplūstošie purva ūdeņi, notekūdeņi	Unguru ezeram nepieciešams izstrādāt individuālo dabas aizsardzības un apsaimniekošanas plānu, izstrādāt pieļaujamās atpūtnieku slodzes, neveidot jaunas peldvietas un laivu piestātnes; Ungura ezeram piegulošajās lauksaimniecības zemēs nepieciešama pļava
22	4.16. Sīkās lēpes <i>Nuphar pumila</i> audzes ezeros		dabīgā un antropogēnā eitrofikācija, dūņu uzkrāšanās un aizaugšana	sekot biotopa stāvoklim Kaņepu, Plaužu, Āraišu, Pūricu, Melnezera, Lielā Lazdiņa, Vaidavas un Rābuta ezeros
23	4.17. Smilšaina grunts ezeros	3130 Oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpēs un to krastmalās	dabīgā un antropogēnā eitrofikācija, dūņu uzkrāšanās un aizaugšana	noskaidrot izplatību Gaujas NP teritorijā
24	5.1. Akmeņu sakopojumi upēs		upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi	vietās, kuras atbilst vienam vai vairākiem no sekojošiem priekšnoteikumiem: a) konstatētas retās vai īpaši aizsargājamās sugas, b) salīdzinot ar blakus esošajiem upes posmiem konstatēta liela sugu daudzveidība, c) vieta noteikta kā būtiska sekmīgai zivju
25	5.2. Alpu glīvenes <i>Potamogeton alpinus</i> audzes upēs	3260 Upju straujtecēs	upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi, neattīrītu notekūdeņu ieplūde	neveikt darbības upē virs šiem posmiem, kas mainītu dabisko ūdens režīmu, neveidot krāvumus un aizsprostus; novērst neattīrītu notekūdeņu ieplūdi upēs, sekot biotopa stāvoklim; nepieciešamības gadījumā regulēt bebru skaitu
26	5.3. Avotsūnu <i>Fontinalis</i> audzes upēs	3260 Upju straujtecēs	upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi, neattīrītu notekūdeņu ieplūde	neveikt darbības upē virs šiem posmiem, kas mainītu dabisko ūdens režīmu, neveidot krāvumus un aizsprostus; novērst neattīrītu notekūdeņu ieplūdi upēs, sekot biotopa stāvoklim
27	5.5. Hildenbrandijas <i>Hildenbrandia rivularis</i> audzes upēs		upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi, meža izciršana un kopšanas darbi upes krastos (nedrīkst pazust upes noēnojums)	šajos upes posmos nedrīkst veikt mežsaimnieciska vai cita rakstura darbības, kas radikāli ietekmētu upes noēnojumu (noēnojumam jāsiglabājas, taču pārmērīga straujteču noēnojuma gadījumā tas jāregulē)
28	5.6. Kāples un ūdenskritumi		nekontrolēta apmeklētāju plūsma, nobradāšana	Daudas ūdenskritumam veidot apskates takas vai laipas, lai nodrošinātu objekta nenobradāšanu
29	5.9. Oļu sēres upēs		upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi	novērst ūdens režīma izmaiņas virs sērēm upēs, kas veicinātu dūņu uzkrāšanos un upes aizaugšanu
30	5.12. Smilšu sēres upēs		upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi	novērst ūdens režīma izmaiņas virs sērēm upēs, kas veicinātu dūņu uzkrāšanos un upes aizaugšanu; vietās, kuras atbilst vienam vai vairākiem no sekojošiem priekšnoteikumiem: a) konstatētas retās vai īpaši aizsargājamās sugas, b) salīdzinot ar blakus esošām
31	5.14. Straujtecēs posmi upēs	3260 Upju straujtecēs	upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi	neveikt darbības upē virs šiem posmiem, kas mainītu dabisko ūdens režīmu, neveidot krāvumus un aizsprostus
32	5.15. Ūdensgundegu <i>Batrachium</i> audzes upēs	3260 Upju straujtecēs	upju dabiskā ūdens režīma izmaiņas, upju aizsprostošana un aizdambējumi	neveikt darbības upē virs šiem posmiem, kas mainītu dabisko ūdens režīmu, neveidot krāvumus un aizsprostus; novērst neattīrītu notekūdeņu ieplūdi upēs, sekot biotopa stāvoklim
33	8.1. Alas dolomītu iežos	8310 Netraucētas alas	alu apmeklējumi, alu atrakšana (būtiska ieejas paplašināšana), ugunsgrūdu kurināšana, sveču dedzināšana tajās, dažādu atkritumu un zaru ienešana un pamešana alās	netraucētas alas nav veidojamas kā tūrisma un atpūtas objekti, jebkāda darbība alās un to apkārtnē biotopa izmaiņām saskaņojama ar Gaujas NP administrāciju
34	8.3. Alas smilšakmens iežos	8310 Netraucētas alas	alu apmeklējumi, alu atrakšana (būtiska ieejas paplašināšana), ugunsgrūdu kurināšana, sveču dedzināšana tajās, dažādu atkritumu un zaru ienešana un pamešana alās; uzrakst un iniciāļu ieskrāpēšana	netraucētas alas nav veidojamas kā tūrisma un atpūtas objekti, jebkāda darbība alās un to apkārtnē biotopa izmaiņām saskaņojama ar Gaujas NP administrāciju
35	8.5. Alu ūdenstecēs		nav zināmi	noskaidrot sastopamību Gaujas NP teritorijā
36	8.6. Dolomītiežu atsegumi	8210 Kaļķiežu atsegumi	nomīdīšana, dolomīta gabalu ieguve	nav pieļaujama dolomīta ieguve
37	8.7. Dolomītiežu smilšakmens atsegumi		nomīdīšana, uzrakstu ieskrāpēšana, fosiliju meklēšana	precizēt sastopamību Gaujas NP teritorijā; Nepieļaut apmeklētāju kāpelēšanu, veidot vismaz dažus metrus platu joslu gar augšmalas kanti, lai nepieļautu tās nomīdīšanu. Nav pieļaujama veģetācijas tīrīšana no klints un uzrakstu ieskrāpēšana, kā arī drupinā
38	8.8. Glaciokarsta kritenes un ieplakas		nav zināmi	pārbaudīt sastopamību GaujasNP teritorijā
39	8.10. Karsta ezeri		nav zināmi	pārbaudīt sastopamību GaujasNP teritorijā
40	8.11. Karsta kritenes		atkritumu izmešana kritenēs, to aizbēršana	nepieļaut aizbēršanu un atkritumu izgāšanu kritenēs, nepieciešams veikt izpēti par to sastopamību
41	8.12. Saldūdens kaļķiežu atsegumi	8210 Kaļķiežu atsegumi	nomīdīšana	nepieļaut apmeklētāju kāpelēšanu, veidot vismaz dažus metrus platu joslu gar augšmalas kanti, lai nepieļautu to nomīdīšanu
42	8.13. Smilšakmens iežu atsegumi	8220 Smilšakmens atsegumi	nomīdīšana, uzrakstu ieskrāpēšana, fosiliju meklēšana	nepieļaut apmeklētāju kāpelēšanu, veidot vismaz dažus metrus platu joslu gar augšmalas kanti, lai nepieļautu to nomīdīšanu, nav pieļaujama veģetācijas tīrīšana no klints un uzrakstu ieskrāpēšana, kā arī drupināšana
43	8.14. Upīšu un strautu		mežu izciršana	nepieļaut mežu izciršanu krastos